Додаток до „Буковини“.

Ч. 8. Чернівці, дня 18. лютого (3. марта) 1905. Рік VIII.

Виходить що тижня в пятницю.

Коштує річно 4 корони до Америки 2 доляри.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ҐАЗЕТА

Адр. редакциї: „Руска Рада“ в Чернівцях улиця Петровича число 2.

Іван Франко.

Золоті гадки.

I. Пурпуром сонечко сходить
Пурпуром криеть ся в морю);
Так будь і ти все спокійний
В щастю і в горю.

II. Мужню силу хоч похилить горе,
Та не зломить в підлість не поверне
Так і сьвічку хоч схили до долу,
Свого сьвітла в низ вона не зверне.

III. Обрубане дерево знов зеленіє,
І місяць із серпа знов повний стає;
Се бачучи, чесні, не тратьте надії
Хоч доля гнївная вас гонить і бє.

IV. Мухи сїдають на ранах,
Пчоли на цьвітах пахучих;
Добрий все бачить лиш добре,
Підлий лиш підле у других.

V. Не звикай утертими стежками
Йти за другим слїпо в дим,
Бо як стануть пастухи вовками,
Треба вівцям пасти ся самим.

Письмо із Тиролю до Глїбіцкої „Січи“.

Із далекої країни я до вас мої Січові товариші відзиваю ся і не тою моеї великої радости яку маю у своїм серци, тут у далекій країнї, коли тут читаю нашу „Руску Раду“, а в нїй вісти з Глїбіцкої Січи. Ось недавно читаючи оповістку про театральну виставу я тут із великої радости аж усьміхав ся! Бо я сам із Глїбокої родом і перед трома роками завзято дбав у своїм ріднім селї, за народну працю, нїколи й не сподїваючи ся такої швидкої слави із Глїбокої. Не мало противників було тодї проти того, бо навіть наш п. двірник нам до того доброго дїла не позволив, бо як я із своїми трома товаришами прийшов раз до громадскої канцеляриї і просив, щоби ті пусті забави і танцї молодїжи спинив, то наш війт схопив ся із лавки з криком і зачав грізно кричати на мене. Я ізза того великого страху немав, і лагідно говорив далї із п. війтом і далї орґанїзував своїх братів і сестер до гурту та давав приклади із других народів. Та нераз я сумно на своїх товаришів і сестер споглядав, як вони у темнотї пробували і марнували свій час у пустих забавах! Тепер уже слава Богу настали в Глїбоцї иньші часи. Тепер вже покрили „Січи“ цїлу Буковину і подали ся за просьвітою, а нараз з ними прочунялась і глїбіцка молодїж. Честь Вам товариші! Незабаром і я стану з Вами до дїла, а наші славні великі борцї посли будуть нам у кождім разї раду давати і твердо за нас Русинів у соймі і в Відни у парляментї упоминати ся. Але і ми братя і сестри не спім, але берім ся скоро до просьвіти! Братя милі, Русини, у нас велика сила, чому-ж ми так позаду від других народів лишили ся? От школи нам треба і книжок багато читати тай брати приклад із других народів. Я вже довгий час сьвітом блукаю із чужих народів добираю собі науку тай все не забуваю на ті слова, які у моє молоде серце нащепили сьвітлі люди. І тепер їм за те сердечна подяка! П. отцу Д. Вербовскому і отцу сов. Матейкови і п. уч.

Ілюкови і честному т. Т. Букатареви, бом нераз від вас горячі слова почув, котрі собі добре запамятав і такою дорогою і при войску собі поступаю, як почув від сих щирих панів. Як тут на другі народи дивлю ся то виджу, що вони лише через те нас випередили, що утворили давно сильну орґанізацию.

Бо другі народи дістають легко всякі помочі, бо дуже богато своїх послів мають і сам таки нарід свою долю добуває маючи велику силу у просьвіті. Братя і сестри стараймо ся і ми так стати і зрівнати ся з другим народом і своїх противників із плечий поскидати а не годувати їх своєю кервавицею, бо нарід просвіщений цілком инакше собі поступає.

Він чужого пароду не пускає до свого краю, бо всї торговлї має у своїх руках і гроші має у своїх руках.

Направду я вам не хвалю ся, але правду кажу, бом не трохи вже у нашій Австриї землї перейшов, то як бим все і писав то на певне бим тілько місця у Рускій Радї не знайшов, аби то все помістити, як другі народи поступають наперед і які великі маєтки мають. Я вже довгий час як у сьвітї блуджу і роблю войскову службу а при тім із кождим днем від чужих народів добираю всякі приклади і на свій край Буковину не забуваю. Довший час бував я у Чехах 18 місяців а 6 місяців на Угорщинї а тепер вже 5 у Тиролю коло Італії пробуваю. Із кождим днем я щось собі цікавого користаю хоть чужа мова не своя мова але все тілько я дорозуміваю ся, що дещо цікавого ся розпитаю і все на памятку ховаю, щоби із далекого краю домів щось цікавого принести і собі так на Буковинї поступати і сьвяту руску землю брати у свої руки і добувати свою волю.

А тепер ще видізву ся до тих молодців, котрі в мартї наступають до асентерунку. Братя милі войском не страхайте ся! не пийте горівки тай не гуляйте але дбайте як найбільше за свою просьвіту. Розум собі просьвітою просьвіщайте, бо при війску піятика нїчо не помагає тілько той має ся лїпше, хто здобув собі доволї просьвіти. Тепер вже кінчу своє писанє а в другім розкажу вам щось більше за тирольский нарід, яку він тут долю має і яку землю справляє, які гори та скали великі перебиває. Бувають гори на 1900 метрів високі, а нарід і там проживає. Де котра гора то трохи бодай мохом покрита але декотра то сама скала. — *Артім Бадюк*, у войсковій службі 88 Реґ. 11 комп. Край Тироль, Трієнт.

Із Січового руху.

Із Серґіїв.

На новий рік т. є. 14. січня 1905 отворено „Січ“ в Серґіях.

По службі Божій для Січовиків потягнув ся здвиг народу пішо-ходом на призначене місце для отвореня „Січи“, т. є. забудованя чесного господаря, Івана Маковичука.

Найкрасшу хвильку житя почув кождий, побачивши славне козацтво з Сторонця-Путилова в числї верх 140 рядових під проводом свого кошового а попереду нашого Гамалїю-Федоровича. По хвильцї зійшла ся вся иньша інтелїґенция а то: Всечесний от. Василь Яворовский, Александер і Юрій Дашкевич. Отільо Ельсгольц, Евген Дулбір, Фібінґер, М. Брага, Ем. Фок, Юрій Гордийчук, тай панї: Фокова, Брагова і Глїбкова.

Збори отворив всечесний отець Василь Яворовский прехорошою промовою, поучаючи народ приміром умираючого батька, котрий на прутках у вязцї переконав своїх дїтий, щоб згідно жили они; бо де згода там і сила. Переживши — каже — кілька лїт між вами, переконав ся я, що між вами панує найбільша незгода, ба навіть і ненависть — найгірший воріг людский. До згоди братя! Поки час! Беріть ся за руки і жийте в мирі та приставайте до сего чесного товариства як оден муж!

По виборі о. Яворовского яко січового батька, котрий покликав паню Глїбкову на січову матку, а п. Єльсгольца на писаря, розяснив статути пан Юрій Гордийчук, над'учитель з Киселицїв-Тораків. І сей напоминав до згідного житя, особливо-ж щоб слухали старшину свою, а сю знов, щоб чесно і вірно проводила товариством. А як спімнув про Кобилицю, ко-

трого потомки в Серґіян і Плосці проживають не обійшло ся без жалібної слїзки. Таж народ убожає казочно в піснях свого славного героя Гуцульщини, Лукияна Кобилицю, що марно і безвинно спасли го з сего сьвіта. „Встань, Лукине! Подиви ся на твоїх братів, котрі здоймають знов голови, щоб обтрястись не від панщини, але від ще гіршої біди і нужди.“

Так закінчив п. Гордийчук, почім слїдував вибір старшини, до котрої вибрані: Николай, Глїбка яко кошовий, Іван Чокан осаул, Роман Бурдузек справник, Іван Пентелейчук учитель, Іван Лаґош скарбник, Дмитро Бойчук, Василь Бурдузек, Петро Маковичук і Олекса Лучик яко четарі, Іван Маковичук яко хорунжий, а Михайло Мацькан сурмачем.

По врученю відзнак і зложеню приреченя установлено членьску вкладку у висоті 1 К. річно.

Вже темним вечером закінчив Батько січовий збори многолїтствієм в честь нашого цїсаря.

А нововибраний кошовий подякував в імени товариства всїм прибувшим гостям стороньским, а з осібна Батькови січовому, о. Яворовскому, за єго труд около заснованя сеї Січи, як також за провід зборів. Тут підношу — закінчив кошовий — перед вами, перед сьвітом єго заслуги около заснованя „Січи“, бо він дав почин до сего, радив, помагав а тепер і отворив.

Гостий принято в домі Івана Маковичука, де переплїтали ся промови дальше, одна цїкавійша від другої. А особливо Юрій Дашкевич підніс заслуги п. судиї Федоровича около заснованя всїх гірских Січий, котрий не жалує нї труду, нї гроша, лиш аби виратувати наш бідний народ від нещастя. От і серґіївскій Січи подарував 10 К. на запомогу товариства. „Честь єму і слава за сї мозольні труди!“ — крикнув бесїдник — а присутне козацтво піднесло на руках свого улюбленого Гамалїю при сьпіві „Многая лїта.“

Пізною ночию розійшли ся гостї при сьпіві „Гей там на горі“, „Ще не вмерла“ і „Мир вам братя“. — *Роман Бурдузек*, писар.

Огляд памятних виборів до сойму краєвого 1904.

(Дальше).

В садаґурскім окрузї голосували в користь народу на Д-ра Стоцкого:

З Старої-Жучки: Клим Дьордій Тодорів, Пігуляк Дарій, Рубель Генцель, Рудка Іван Іліїв, Рубель Вольф.

З Ленківцїв Кам.: Салдат Дьордій Петрів.

З Чорнавки: Андронїк Яків, Іваніцкий Еміл, Мартинюк Ґріґорій, Шкраба Дьордїй, (о. Тарнавский Константин не прийшов.)

З Добринівцїв: Молдован Дьордїй.

З Котул-Острицї: Аксаній Івон Дьордїїв.

З Ширівцїв-Вижших: Безґородка Івон, Танасїйчук Івон, Велещук Олекса, Влад Іполит.

З Ленківцїв-Приватних: Мартинюк Дьордїй, Веренка Николай Василїв, Веренка Николай Дмитрів.

З Раранча: Дутка Іля, Ярошиньский Іван, Кула Нафталї, Кернадз Николай, Лупул Тріфон, Миренюк Митро Івонів, Шнайдер Адольф (Куриш Михайло не прийшов.)

З Рогізної: Енґлер Мендель, Ґрандїрер Іцик Ляйб, Гаврилець Василь Микитин, Гаврилець Гаврило Штефанів, Гуцуляк Дьордїй Онуфріїв, Меленка Ілуца, Меленка Николай Івонів, Ретер Йоахім.

З Садаґури: Ґрищук Дмитро, Ґранїрер Ізак, Люненфельд Зиндер, Лїсиницкий Володимир, von Лисиницкий Гидимин, Др. Рунес Ізідор, Розенблят Зайди, Розенкранц Борух Бенямін, Шнїцер Самуель.

З Топорівцїв: Цибуляк Івон Дьордїїв, Ґелич Петро Дьордїїв, Гуцуляк Міхайло, Гарасим Ґріґорій Танасків, Яремко Дьордїй Василїв, Корбут Івон Штефанів, Штінковер Штефан, Василинчук Андрій.

З Ширівцїв-Низших: Яремчук Михайло, Продан Василь.

З Васловівцїв: Підгорний Домітраш, Підлубний Тодор, Синюк Івон, Захарія Николай.

З Задубрівки: Лаґадин Прокоп, Руснак Танаско.

В користь Польско-Верміньско-Жидівско-конзисторско-дідичівску, на дідича Николая Фльондора голосували:

З Старої Жучки: Чобан Пентилей, Велищук Тодор Іванів.

З Біли: Унґурян Івон Ґріґоріїв.

З Боян: Др. Фаєрштайн Нухім, Федоряк Сандул, Ґотесман Мотьо, Кучурян Кіріяк, Кучурян Тодор Петрів, Кула Ізак, Кац Йосил, Кац Леон, Ретер Ізак, Шимлович Адолф, Шуганї Петро Штефанів, Шпатар Гнат, Вайцан Дьордій Штефанів, Вольчиньскій Дьордій von.

З Буди: Боднар Костакі, Тодораш Дьордій.

З Добринівців: Дробот Василь, о. Драчиньский Дьордій, Лаврин Василь.

З Ґоґолини: Поклїтар Тодор.

З Котул-Острицї: Будзонїца Іля.

З Легучени-Тевтулуй: Джурумія Іоан, Раєлян.

З Магали: Дороги Петро, Дорот Іля, Кожокар Сіміон, Келбя Тодор.

З Нової-Жучки: Горовіц Мозес, Маґас Дьордій, Мельничук Івон, Реслєр Лайб, Ранд Лайб, Ступіряк Івон.

З Новоселицї: Ебнер Емануіл, Китї Дьордій, Маркус Ляйб.

З Раранча: Тулик Івон Андріїв, Вівчарюк Івон, Левеску Дьордій, Ластівка Василь, Томашек Фердинанд.

З Шубранця: Корн Ізак, Мустаца Петро, Кавлюк Петро Василїв.

З Топорівцїв: Двірничук Костакі, Рітберґ Сімон, Сороджій Штефан.

З Васловівцїв: Німанд Якоб.

(Конець буде.)

Кацапска „правда.“

Одержуємо з просьбою о поміщенє отсе письмо:

Просимо яко заступники товариства „Читальня і Січ“ і в імени цїлої громади помістити в Вашій чесній часописи слїдуюче простованє:

На сторонї 3. ч. 3. брехливої „Народної (з)Ради“ з дня 28. січня (10. лютого) 1905 стоїть під заголовком „Допись изъ Ставчанъ“ описаний празник, як обходили Ставчаньскі рускі православні люди водосьвятіє на Йордан. Неправдою єсть, що від незапамятних часів сьвятили воду на праздник Йорданский на подвірю дідича барона Кохановского і що там завсїгди наповнювали великі бочки водою, но правда єсть, що від кількох лїт, як наш сїдоголовий сьвященик і протоєрей Тарновецкий відлучив ся від своїх православних парохіян дїтий і пристав з католиками і жидами против нас робити, то від того часу сьвятить воду на подвірю барона Кохановского. Правдою є також, що на подвірю барона Кохановского наповняли що року на водосьвятіє балії, ванни і умивальницї і з тих то посудів мусїв православний руский нарід через кілька рік сьвячену воду пити.

Неправдою єсть, що на Йордан рано по богослуженю, як парубки винесли процесию то наш протоєрей дав знак, щоби виходили із церковного подвіря, — але правдою єсть, що на Йордан в нашій церкві жадного богослуженя не було, бо в нашім селї вже 6 рік служба Божа не відправляєть ся.

Правдою є також що на подвірю церковнім нїхто панотцеви, а панотець також нїкому анї слова не казав, лиш сїв з Ґеорґієм Курилюком і Зозонтієм Паламариком на фіру і поїхали далї.

Неправдою є, щоби парубки „Січовики“ мали браму церковного подвіря заперти і нїкого на двір не пускати, а також заступника начальника ганьбити „ми тебе сякий-такий на кавалки роздерем“. — Але правдою єсть, що брама цїлий час була і лишила ся отверта, — а заступник Василь Ойстрик лишив ся також з громадою коло церкви та не могло до того прийти, щоби хтось заступника ганьбив, тому то наведені ставчаньским дописувателем слова „сякий-такий (хоть не сказано який) ми тебе роздерем“, не є правдою.

Неправдою є також, що коло дому Божого мало прийти до крівавої боротьби, якби були 150 людий не утихомирили розярену товпу, но правда, що цїла громада, бо було цїле село як старі і молоді, жінки і дїти на церковнім подвірю тисячами можна було числити, і нїхто, як повисше сказано, анї слова не промовив, бо то всї

знали, що як би був хтось лиш одним словом обізвав ся, то мала бути напасть.

Неправдою є також, що одни читальник мав витягнути якийсь папір із торбини і при грімкім сьміху Січовиків мав брати на збитки сьвященика і сьвятий обряд водосьвятія але правда, як вже повисше кілька разів сказано, що ціла громада і по відїздї сьвященика до двора нїхто анї одним злим словом нї против сьвященика, нї против водосьвятия не відозвав ся, хиба що меже собою урадили, щоби брати сеї води від церкви і іти до дому.

І так стало ся, процесию занесено до церкви, люди понабирали води і розійшли ся спокійно. І таке то водосьвятіє мала Ставчаньска громада, не лиш „Січовики“, яких „честний“ дописуватель називає „січкарами“, але ціла громада, бо ціле село лишило ся коло церкви і не хотїло іти із паньских балїїв і умивальниць сьвяченої води брати.

Тепер то видите дорогі рускі братя, як то один якийсь, нїбито ставчаньский господар, яко дописуватель брехливої „Народної (з)Ради“, збезчестив громаду „Ставчани“, — але ми ставчаньскі Читальники, Січовики, члени Райфайзеньскої каси і всї ставчаньскі громадяни взиваєм єго (того честного дописувателя), щоби назвав своє повне імя, щоб ми могли з ним в судовій дорозї порозумітись, а як він своє імя не назве, то ми всї кажем єму, що він не є ставчаньский господар, лиш якийсь „фулей“. Наперед дякуючи Вам за поміщенє сего спростованя пишимось з поважанєм: За товариство „Читальня Рускої Бесїди“ (159 членів.) *Юсип Кадищук, Михайло Гаврилюк, Мафтей Руснак, Андрей Сухолотокий.* За товариство „Січ“ (125 членів) *Михайло Ґриф, Іван Ойстрик.*

Муки засланого на Сибір.

(Із записок професора Василя Єкзака, засланого на досмертне заслане на Сибір.)

(*Конець.*)

Між нами був і ватажко якоїсь там шайки. Його провадили з нами. Мущина грізної будови тїла: пішов в куток де стояла сторожа. Почав бити ланцами, якими був скований, бити сильно об желїзні ґрати. Кляв, грозив і ревів мов скажений лев. Ввійшла сторожа і почали його бити нагайками. Страшно було дивитись на тую бійку. — Вкінцї мати і дїти заснули.

Пароходним кримінaлом опанувала мертва тишина.

Ті, що мали ще щось їсти, забувши на минуле зворушенє, зачали потайки їсти.

Я і Балкаєв старали ся приспати свій голод. Але очи мимо волї отворяли ся. Лежачи дивив я через ґрати на краєвид, думаючи заспокоїти вражінями свій голод — але на дармо. — Прийшов вечір. І тепер не давав голод заснути. Я представляв собі рани побитої панї, біль, який вже і я терпів, думаючи страхом відігнати голод — та де! — Він доскулював сильно і менї приходило ся піти під кнут за той кусник хлїба. — Перший раз в моїм житю відчув я, що за кусник хлїба дав-би руку відняти. Що значать кнути проти голодового болю? —

Я шукав розради в фільозофованю. Вже прийшла крайна пора. — Мої товариші тиснули ся до дверий, щоб зголосити, що вже вийшов їм харч і віддатись тим мукам, які їх чекали за його.

Сторожа виводила їх по двох... за хвилю було чути крик і стогін, що перевисшав шум парової машини і плесканє филь о боки корабля. —

„Тепер лише витривало“ сказав я, заспокоючи себе.

„Перм вже не далеко, там мабуть дістану що небудь їсти. Як то, щоб моя моральна сила, про котру я колись так богато говорив, вже при першім звороті в житю мене одурила.?“ І справді се оправданє мало силу.

— — Але по хвили почав жолудок знов відзивати ся і то щораз дужше.

Вязниця, що була опорожилась, наповнила ся знову. Люди, вибиті нагайками, покровавлені вертались з кавалком хлїба в руках.

За вертаючими тяглась і та панї. „Так бачиш!“ проговорив до мене якийсь голос, „як то легко під покривою моральної сили уйти тому. До чого потрібна та висша моральна сила, до втечі перед на-

гайками, як ти се зробив, чи до того, що ся жінка зробила?“ Та що — я хоч-би хотів тепер. та двері вже зачинені. І до раня нема і балаканя про хліб. — Мене напала фебра. Піт виступив на обличу; я боров ся з собою і був мов приголомшений. Мені здавалось, що всї мої страданя зтучили ся докупи, що-б мене замордувати; я чув страшенний біль і стиск голови.

Груди щось давило — руки вяли. Кров мов кипіла, менї здавалось, що в жилах є лява а не кров.

Мої товариші вповідали потім, що я цїлу ніч кидав ся і говорив мов божевільний.

Рано стояв я з Балкаєвом і ватажком між иньшими виголодженими засланцями. Сторож перешукала в мене всї кишенї, і переконавшись, що в мене нема гроший роздягла мене; привязала голого до стовпа. Нараз засвистїли нагайки і в ту мить почув я страшний біль. Я думав, що хтось рубає мої плечи острими ножами.

Що далї було, то не знаю.

Знищений на тїлї отворив я очи вже у вязници. Коло мене сидїв Балкаєв і ждав, коли я прочуняю. — Плечі і руки були покриті ранами. Він поміг менї встати; припер до ґрат і дав в руки кавалок хлїба. Довго дивив ся я на той кровию здобутий хлїб. Не був в силї його їсти.

В менї повстало безкрайне бажанє дати його тим голодним дїтям. Але їх вже не було. Вони висїли вже з корабля. Товариш вповідав, що вже й за битє не хотїли дати хлїба. Нещасна панї, коли се вчула, збожеволїла. — Дїтий передали при слїдуючій пристани урядови. А матїр їх відвезено до сибірської больницї. Я бачив її звязану й опінену у кутику.

До вечера проликнув я лише кілька куснїв, і то мусїв протручувати водою, бо инакше не йшло. Я вже не зважав нї нащо. Нї на гордість і зате не гризла мене совість; лише болїли рани! Та небаром і до сего привик. — Досить вже вправляв ся в голодованю. Ставав підкнути за нужденний хлїб, доки не прибули у Перм.

Чудний був день, коли ми полишали пароход. Та я не відчував вже тої краси, що колись. Не чарувала вже краса природи.

Поволи й рівнодушно йшов я із иньшими товаришами до певної цїли — пермскої тюрми. Перевів *Кс. Якубовский*

ВСЯЧИНА.

За чиї гроші друкує ся „Народна (з)Рада“, про се читаємо в ґазетї „Православная Буковина“ котрої редактором є той сам Козаркевич, що підписаний і на „Народній (з)Радї“, з дня 24. лютого с. р. ч. 338 на сторонї 5 ось що: Наша **товарка,** (ой, добра то товарина! *Пр. Ред.)* популярная газетка „Народная Рада“ можетъ правильно издавать ся **только** благодаря патріотической поддержкы нисколькихъ нашихъ патріотовъ и **особенно великодушной помощи братьевъ изъ Галичины**. Се значить по нашому, по руски, що „Народна (з)Рада“ виходить правильно лиш тому, що єї піддержує кілька кацапів а особливо унїяти-кацапи з Галичини. Отже сесю ґазетку, що нїбито розпинає ся за православною вірою спомагають Галичани, отже унїяти. І дїйстно там є велика сума гроший, що зложив унїят Качковский і з тих то гроший роздає унїяцкий Митрополит з унїяцкими владиками і ще кількома кацапами запомоги на кацапскі ґазети. Отже за сї то унїяцкі гроші друкує ся й „Народна (з)Рада“ православного попа-кацапа Богатирця, що нїбито в'їдає на Унїятів та на Галичан. І якже-ж назвати таку ґазету і єї редактора, а як тих Унїятів-Галичан, що єї спомагають? Може сама „Народна (з)Рада“, що все повна простацких назв, найде на те відповідне слово, від чого-ж єї редактор є доктором, себто і нїбито „ученим.“

„Руска Бесїда“ в Чернівцях дістала доси членьску вкладку 4 корон на рік 1905 від читалнї в Бергометї над Серетом, Васловівцях, Глїбоцї, Дихтинци, Дорошівцях, Давиденах-Зрубі, Довгополи,

Жучці-Старій, Іспасї (Долїшний Кут), Кучурові великім, Калинівцях, Кисилеві, Корчештах, Кучурові малім, Кіцмани, Комарівцях-Слободзії, Копятинї, Кадобівцях, Карапчеві, Лашківцї, Лукавци-Майданї, Милїєві, Мігові, Міткові, Молдаві, Непоколовцях, Неґостинї, Орнівцях, Прилипчу, Панцї, Панцї Забагнї, Раранчу, Роґожештах, Розтоках, Станівцях долїшних, Серґіях, Товтрах, Топорівцях, Чорногузах, Черепківцях, Шишківцях, Шипотї, Шипинцях, Юрківцях, відтак „Сїчи“ в Стебнях, Мариничах, Виженцї, Юрківцях, Довгополи, Бергометї над Серетом, Неколоківцях, Лашківцї, Чагрі, Іванківцях, Вашківцях над Черемошем, Дихтинцях, Сторонци, Селетинї, і в Барбівцях. Отже разом 44 Читалень і 16 Сїчий, котрим і вислано книжки, які видала доси „Руска Бесїда“, і записано їх у члени товариства і філії „Руска Бесїда“. Котра Читальня або Сїч через недогляд може не записала у сїм виказї, най повідомить про се „Руску Бесїду“ в Чернівцях (улиця Петровича 2), а всї прочі Читальнї і Сїчи взиває „Руска Бесїда“, щоби вступали як найскорше в члени і аби прислали вкладку 4 корон на сей рік, бо годї далї зволїкати головними зборами філії, на яких мати муть голос і право вибору лише члени тих Читалень і Сїчий, що приступили до „Рускої Бесїди“ в Чернівцях. Після спису „Рускої Бесїди“ нема доси нїякої вістки з 53 Читалень а то в Балківцях, Банилові волоскім, Банилові рускім, Барбівцях, Боянчуку, Брідку, Валяві, Вашківцях над Серетом, Вашківцях над Черемошом, Веренчанцї, Вилавчу, Витилївцї, Вовчинцях, Волоцї над Черемошом, Гаврилївцях, Дзвинячу, Добринівцях, Драчинцях, Дубівцях, Жадові, Кадобівцях, Каменї, Каменцї, Карапчеві над Черемошом, Кичері, Клїводинї, Котулї-Баїньскім, Кулївцях, Ленківцях, Луках, Лужанах, Малятинцях, Мамаївцях, Нових і Старих, Медзї, Мигученах, Плосцї, Пядиківцях, Ревнї, Рівнї, Рогізної, Рускій Молдавици, Руспебоулї, Синівцях, Ставчанах, Станівцях горішних, Стрілецкім Кутї, Суховерхові, Тарашанах, Тораках, Хлївищу, Чорториї, Шипинцях, Шипотї, Ширівцях горішних, Шубранци і Южинци. „Руска Бесїда“ просить тамошну руску інтелїґенцию, щоби звернула увагу сих Читалень на отсю відозву а коли-б се не мало нїякого скутку, то щоби повідомила „Руску Бесїду“ в Чернівцях, аби вона могла оживити завмерлу Читальню. Надїємо ся, що нїхто не пожалує хоч отсеї крихітки труду в інтересї народної справи. Побачимо.

Повідомляємо старшини всїх кас райфайзеньских, що оповістки про їх збори буде від тепер поміщувати часопись „Буковина“ між оголошенями тілько за оплатою одної К. від оголошеня. Між новинками годї їх більше поміщувати, бо забирають богато дорогого місця, а за се не цїкаві они для нїкого лиш для членів одної каси, яка „Буковини“ дуже часто й зовсїм не передплачує.

Читальня „Рускої Бесїди“ в Балківцях відбуде свої загальні збори в недїлю 12. н. ст. марта 1905 в 2 годинї пополудню в домі Василя Коропки з слїдуючим дневним порядком: 1. Прочитанє протоколу. 2. Справозданє видїлу. 3. Вибір нового видїлу. 4. Вільні внесеня й запитаня. — *Георгій Коропка*, заступник голови.

Загальні весняні збори „Каси позичкової і щадничої для громади Кадобівцї“, відбудуть ся в недїлю дня 12. марта 1905 о 1-ій годинї пополуд. в читальнянім будинку з слїдуючим порядком дневним: 1. Справозданє касове за рік 1904. 2. Білянс за рік 1904. 3. Наради про лїпший розвиток каси. 4. Вільні внесеня. — *Іван Мелниченько*, начальник каси.

Честь заслузї! Що наш нарід вже прозрів, хто єму брат, а хто сам собі рад, і що він вдячним оказує ся своїм добродїям, то є неоспоримим фактом. От приміром Бергомітскі люди сьвідомі того, що учитель з Лукавця, п. Сидір Годованьский, причинив ся свого часу у великій мірі до заснованя їх читальнї і каси, прибули в день єго імепин до Лукавця, щоб єму подякувати за єго труд, який він свого часу був на себе наложив. Не заставши же п. Годованьского дома і довідавшись, що він в читальнї, посьпішили вони туда і устроїли єму величаву овацию, підносячи єго заслуги около руского народу.

В читальні перебули Бергомітскі люди з п. Годованьским, иньшими патріотами і з Лукав. читальниками в сердечній і патріотичній розмові до пізної ночи. *Читальник.*

Із Волоского Банилова. Дня 26. лютого 1905 відбули ся збори читальні „Рускої Бесіди“. По справоздаию найдено, що члени сходили ся що сьвята і неділї пересічно 50 осіб на сходини і читали ґазети і пожиточні книжочки. Найшло ся дальше 16 К чистого зиску з послїдного року. Ухвалено вступити в члени „Рускої Бесіди“ в Чернівцях з річною вкладкою 4 К. Відтак приступлено до дальшої точки дневного порядку, і то до вибору нового виділу. До виділу увійшли: 1) Онуфрій Кириляк голова, 2) Михайло Манковский заст. голови, 3) Іван Яковійчук касиєр, 4) Іван Мартійчук писар, 5) Тодор Ґеорґійчук бібліотекар, 6) Максим Мицкан, 7) Федор Миндратора. Річну вкладку установлено 50 с. на рік. — *Онуфрій Кириляк* голова, *Іван Мартійчук* писар.

Загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ в Чорногузах відбули ся 12. лютого 1905 р. в шкільнім будинку. На збори прибуло поважне число місцевих господарів як також і кількох чільнійших господарів із хітара Іспаса-Чорногуз. Красноріччивою промовою відкрив надучитель п. Осип Лучиньский збори, витаючи радістно зібраних і робить внесенє, щоби присутні вибрали на предсїдателя нинїшних зборів п. Івана Шпитка. По принятю сего внесеня приступлено до дневного порядку. По уділеню абсолюториї уступаючому виділови приступлено до вибору нового виділу в склад котрого увійшли: п. надуч. Осип Лучиньский голова, Николай Ґрабовский заст. голови, учитель Атаназій А. Дольницкий писар, Федор Ґоян касиєр, Стефан Лиферович бібліотекар і заступники: Онуфрій Ґрабовский і Андрій Мазепа. До слїдуючої точки дневного порядку о заснованю „Сїчи“ забирає надуч. п. О. Лучиньский слово, обясняє присутним цїль і користи сего товариства і завзиває зібраних до завязаня „Сїчи“. Ся промова припала присутним так до серця, що з їх очий можна було вичитати їх радість і прихильність до сего необходимого товариства. Чільнїйші ґазди і парубки вписують ся в члени і складають членьскі вкладки. Початок зробив чесний і поважний господар Павло Несторюк, котрий своїм поступом заохотив і других до впису в члени „Сїч“. Честь і слава єму за єго взірцеве поступованє. Зараз і вибрано провізоричну старшину, котра підписала статути. До сеї точки забирало слово ще кількох селян між ними і п. Іван Шпитко, котрий вдатною і щирою промовою заохочував присутних, щоби як найчисленнїйше вступали в члени, єднали ся під прапором „Сїчи“ і в той спосіб добивали ся лучшої долї. По вичерпаню дневного порядку завзиває надуч. п. Лучиньский присутних до щирої працї і витревалости і кінчить свою промову многолїтствієм в честь цїсаря. Вкінци висказує учит. Дольницкий заслуги наших руских послів, котрі невсипучо і щиро старають ся о добробит і просьвіту нашого народу і взиває зібраних в честь сих наших неутомимих просьвітителїв відсьпівати грімке Многая лїта. Збори закінчено піснями: Ще не вмерла Україна і т. п. — *Свій.*

Подяка. Почуваємо ся до милого обовязку зложити в сїй дорозї нашу сердечну подяку Вп. Добродїю панови Евгенїю Стрийскому ц. к. нотареви в Вашківцях н. Ч. за ласкаве та безплатне леґалїзованє поданя і статутів нашої новозаснованої каси пожичкової і щадничої для громади Станівцї горішні н. Ч. За старшину каси: *Олександер Купчанко* начальник, *Іван Харітон* член старшини.

Просьба до царевича. З Варшави доносять, що один Жид, укараний гривною 600 рублїв за те, що єго два сини втїкли перед військовою службою за границю, подав просьбу о дарованє еї кари до наслїдника престола, царевича Алексїя. Сими днями одержав відповідь, що наслїдник престола задля молодого віку не вміє ще читати і тому не може узглядпити просьби.

Просимо як найшвидше присилати передплату і вирівнати давні довги!

Виданє Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.